

ENGLISH TENSES WALK-THROUGH (VERSION 1.1.)

KROK PRVNÍ: TŘI ZÁKLADNÍ ČASY A NĚCO MÁLO NAVÍC

Nejprve se krátce mrkněme na tři základní časy, kterými disponuje i čeština, tedy **PŘÍTOMNÝ, MINULÝ A BUDOUCÍ**. Není těžké se naučit je jak tvořit tak i používat, problém tkíví spíše v tom, že většina studentů si s těmito třemi časy (jak si myslí) vystačí.

PŘÍTOMNÝ se tvoří velmi jednoduše.

I **play** tennis.
Sharks **eat** people.
You **know** we **like** your sister.

Pozor na třetí osobu (on, ona, yoko), kde je nutné na konec slovesného tvaru přidat *-s*.

Paul **plays** tennis.
This **happens** quite often.

otázky se tvoří pomocí **DO** (popřípadě **DOES**), s výjimkou slovesa **BE** a modálních sloves jako **CAN**, **COULD**, **SHOULD** či **WOULD**

Do you know the man I'm looking at? We **don't discuss** such things. I'm afraid I **don't have** a car.
Does anyone here **teach** English? My sister **doesn't speak** any foreign language.

MINULÝ ČAS se tvoří pomocí II. tvaru sloves (u pravidelných koncovka *-d* nebo *-ed*; u nepravidelných jejich II. tvar). Otázky se tvoří pomocí **DID** (i ve třetí osobě) a záporny pomocí **DID NOT (DIDN'T)**

I **saw** a lot of my students last week.
Did you **follow** him to the market?
Jim **didn't** even **read** your letter.

BUDOUCÍ ČAS POMOCÍ WILL je obromně jednoduchý a to včetně otázek a záporů:

We **will win**.
When **will** it **happen**?
We **won't** (will not) **know** until Monday.

vysvětlení **ROZKAZOVACÍHO ZPŮSOBU** by nemělo zabrat víc než zhruba čtyřicet vteřin čistého času:

Stay here. **Be** positive. **Think** about it, please. (zůstaň)
Don't answer the phone. **Don't be** ridiculous. (**nebuď**)
Let's tell them. **Let's have** a baby. (**řekněme**)
Let's not do anything. (**nedělejme**)

v angličtině má téměř každý čas svou průběhovou formu. nejčastěji narazíte na čas **PŘÍTOMNÝ PRŮBĚHOVÝ**, který popisuje právě probíhající děje.

What **is going on** here?
 Who **are you looking** at?
 Keep talking. **I'm listening**.

kdy se používá **ČAS PŘÍTOMNÝ PROSTÝ A kdy PRŮBĚHOVÝ**:

Where **is** he **standing**? x Where **do** people usually **stand** in this room?
I'm sitting at Quido's. But **I'm not sitting** where I normally **sit**.
 They **aren't saying** anything. – Well, they never **say** much.
Does Jim **talk** about you often? Yes, he **does**, but right now **he's talking** about someone else.
 My father **doesn't smoke**, although he **is smoking** now.

KROK DRUHÝ: PRVNÍ ZÁLUDNOSTI

u **OTÁZEK A ZÁPORŮ S BE** se **nepoužívá pomocné sloveso**; tady ale udělá chybu málokdo

Is he fun?
 Fred **isn't** your father.
Are you there?
 Your friends **aren't** very smart.
Were you with him?
 Where **was** everyone?
 That **wasn't** a very good idea.

pozor si dávejte na **OTÁZKY A ZÁPORY S HAVE**. Učebnice at' si říkají co chtějí, pravdou je, že obraty **jako I haven't time** či **Have you money** se v současné angličtině už moc nepoužívají.

Do you have any idea where he could be?
 A player like you **doesn't have** much time to practice.

zvláštní pozornost věnujte „**KLASICKÝM CHYBÁM**“, tedy **chybám**, kterých se dopouští často i velmi pokročilí studenti. Jedná se o omyly, které sice neznemožňují pochopení vašeho projevu, nicméně z něj činí značně kaplanovskou záležitost. Věty v levém sloupci jsou špatné:

INCORRECT

Was you with your mother?
Your dog look very sad.
My mother don't like me.
Did you gave the keys her?
Will she happy?
I think Peter going home.
Did rain it?
Does know me any of your friends?
You go there. You don't stay here.

CORRECT

Were you with your mother?
 Your dog **looks** very sad.
 My mother **doesn't** like me.
 Did you **give** her the keys?
 Will she **be** happy?
 I think Peter **is** going home.
 Did it rain?
 Does any of your friends know me?
 Go there. Don't stay here.

KROK TŘETÍ, DLOUHÝ A PODSTATNÝ: ČASY PŘEDPŘÍTOMNÝ A PŘEDPŘÍTOMNÝ PRŮBĚHOVÝ

Pro spoustu studentů je nepřekonatelnou překážkou záhadný ČAS PŘEDPŘÍTOMNÝ. Je pravda, že není úplně jednoduché se jej naučit používat, ale na vině je zde často i zmatečné vysvětlování zmatených učitelů.

Studenti se obvykle seznamují s použitím tohoto času v situacích kdy nějaký děj v minulosti „má dopad na přítomnost.“

I'm hungry. I **haven't eaten** all day.

I'll bet he **hasn't washed** in a week. I'll bet he stinks.

To je sice pravda, ale rozhodně to není poučka jež by vás sama o sobě magicky přenesla do světa lidí jež tento čas bez větších problémů běžně používají.

čas předpřítomný (tvorí se pomocí **HAVE** (has) a **III. tvaru slovesa**) se totiž používá ve **dvou** poměrně odlišných situacích.

1. JEDNORÁZOVÉ DĚJE NEDĚJE V MINULOSTI

zprv se používá pro **jednorázové děje v minulosti**, kdy se nejčastěji plete s časem minulým (čas minulý se používá pro děje pevně ukotvené v minulosti, ve větách kde je přesné udání času a tak podobně, čas předpřítomný sebou často nese nějaké to „**už, zatím, ještě**“ které jej váže k přítomnosti).

pro jistotu ještě jednou: používá se ve větách českého typu „**už**“ nebo „**zatím**“ popřípadě „**poslední dobou**“. (at' už v nich samotné slovo „už“ nebo „zatím“ je přítomno nebo není); pokud se jedná o větu, ve které by některé z těchto slov dávalo smysl, pak je pravděpodobné, že zde tento čas bude radno použít (až za sebou budete mít tisíc správně přeložených vět s každým z těchto časů, pak zjistíte, že v podstatě jde o tušení. a to není snadno či radno jen tak ledabyle definovat; pracujte na něm.)

You bought all those smoke alarms, and we **haven't had** a single fire.

Why **hasn't** Ann **called** back?

I've spent hours wondering why John **hasn't** come.

Don't start trying to do the right thing. You **haven't had** enough practice.

I think **I've seen** this nut somewhere. Haven't I?

The masked man **has robbed** a lot of banks. No one **has** ever **seen** him without a mask so we don't know what he looks like.

I've been here many times, but not in the last five weeks.

I get the feeling there's something you **haven't told** me.

She **hasn't had** a chance to read the report.

používá se také pro děje, které se **právě odehrály**, většinou ve formě zoufalých výkřiků „okradli mě!“ či „ježíšmarjá, Cobain se zastřelil!“

The President **has been shot!**

(právě se stalo)

What **have you done** to my kids?

(děti mají čerstvě polámané nožičky a ručičky)

A prisoner **has escaped** from jail!

(je na svobodě)

Help! **I've been mugged!**

(a zrovna odběhli s lupem)

pro děje, které neproběhly už nějakou dobu. Používá se zde předložka in (AmE) nebo for (BrE) – (not in/for a long time – už dlouho ne)

You're acting like you **haven't seen** me in a week.
 Mmm, corn! I **haven't had** that in a while.
 Gambling is fine if you're good at it, but you **haven't won** anything in months.
 I **haven't seen** you in a long time. I miss you.
 You **haven't said** a word today about that garage.
 She was acting like she **hasn't heard** from him in years.
 You know what we **haven't played** in a while?
 I'm sorry to say that no one **has seen** Tommy **for ages**.

pamatujte, že z logiky věci se čas předpřítomný velmi často pojí se slovíčky jako since, already, yet, never, ever, always, just, before nebo still.

You've already paid me \$4, so now you owe me just \$696.
 I **haven't seen** you **since** we doubled our prices.
Have you **taught** your dog any tricks **yet**?
 It was a beautiful wedding. **I've never seen** Patty happier.
Have you ever read "The Boy Who Cried Wolf"?
 Congratulations. **You've just discovered** a comet.
 I can't believe it! He **still hasn't called**.
 My Dad **has always hated** me but he **has never told** me. Until today.
Have you been to Cuba **before**?

Ovšem ne vždy tomu tak je. Ve spoustě případů se i přes použití těchto slov logicky používají časy jiné:

This almost never **happens**.
 Henry VI never **got married**. Or **did** he?
 John always **calls** when I'm taking a shower.
Is Mom home yet?
Will we ever **know** who did it?

pravdou je i to, že především v americké angličtině se v mnohých z těchto vět používá běžně čas minulý. touto informací se ovšem příliš neřídte (krom toho, v níže uvedeném druhém užití tohoto času není již jeho nabrazení časem minulým možné vůbec).

Did you ever **sing** in public?
 I **never realized** how mean you are.

2. DĚJE JEŽ ZAČALY PŘED NĚJAKOU DOBOU A STÁLE JEŠTĚ PROBÍHAJÍ

*zatím jsme se věnovali dějům, které jednorázově proběhly někdy v minulosti už trochu jinak se čas předpřítomný používá pro **děje, které už nějakou dobu (ne moc dlouhou) probíhají a ještě nepřestaly**; při tomto použití se nejčastěji plete s časem přítomným. je nutné upozornit, že zde se předpřítomný čas používá pouze se slovesy jako **be, know, have, like, love** či **hate**, tedy s těmi, u kterých se obvykle netvoří průběhové časy.*

Look, I'm sorry I **haven't been** a better husband.

Be myself? **I've been** myself for eight years and it hasn't worked.

Jamie **has been** interested in nuclear power **for years**.

This **has been** a very disappointing day. I **haven't had** any fun here.

This **has been** my problem since I was a kid.

I can see in the dark because **I've been** here quite a while.

You have to ask nicely because **I've had** an extremely rough day.

If it makes you feel any better, **I've had** a really lousy day.

I must say **I've had** a lovely evening, Agnes.

You've had the gun for six years and you **have never used** it?

She's been your wife for ten years, **you've had** three children together, it's time to be honest with her.

Well beer, **we've had** some great times...

I **haven't known** Mom as long as you **have**, but I know when she's really upset.

You've only known me for a short while. You can't be in love with me.

I've known you for 40 years and I've completely forgotten your name.

How long **have** you and I **known** each other? How long **have** your Dad and I **been** partners?

(čímž se plynule dostáváme k další zásadní kapitole)

ČAS PŘEDPŘÍTOMNÝ PRŮBĚHOVÝ

*U sloves, která se v průběhových časech běžně používají (těch je většina), se pro výše uvedené děje (začaly v minulosti a stále ještě trvají) používá broživě vypadající a přitom nesmírně jednoduchý čas **předpřítomný průběhový**.*

*Ten se tvoří podle vzorečku **HAVE (has) + BEEN + ING tvaru slovesa**. Jedná se sice o dlouhý obrat, ale je dobré mít na paměti, že v něm není jediný nepravidelný slovesný tvar a tudíž se po úvodních rozpacích tvoří velmi jednoduše.*

I **have been studying** all day without a break. I should get some sleep.

They've **been playing** tennis for six hours and they're still not tired.

Your sister **has been trying** to find a boyfriend for months. Has she found anyone?

otázky se také netvoří nijak složitě

How long **have** you **been sitting** here?

How long **has it been raining**? It **has been raining** for two months.

How long **have** you **been learning** English?

tento čas se **plete s časem přítomným průběhovým**, protože v češtině se v obou případech používá stejný tvar slovesa.

Move it. **We're waiting**. --- **We've been waiting** for an hour. (*čekáme*)

Don't disturb me. **I'm working**. --- **I've been working** very hard all day. (*pracuji*)

trochu mate i jeho **podobnost s časem předpřítomným prostým**. ten v následujících případech popisuje **jednorázové ukončené akce** (s "dopadem na přítomnost"), zatímco tvar průběhový popisuje **stále ještě probíhající děje**. v těchto případech je logicky není možné probodit

My hands are dirty. **I've been repairing** my car and I'm not done yet. ●● The car's OK now. **I've repaired** it.

She's **been smoking** too much. She should cut down a little. ●● Somebody **has smoked** all my cigarettes. The pack is empty.

It's nice to see you again. What **have you been doing** since we last met? ●● Where's the book I gave you? What **have you done** with it?

How long **have you been reading** that book? ●● How many pages of that book **have you read** so far?

Mary **has been writing** letters all day. ●● But she **has** only **written** two letters so far.

a jak už jsme uvedli, u některých sloves nelze čas přítomný průběhový vůbec použít

I've known about it for a long time but I haven't told anyone.

I've been here for two hours and no one else has shown up yet.

Peter **has** always **liked** my daughter but he has never even asked her out.

U některých sloves se použití v **čase předpřítomném** významově blíží **průběhové formě téhož času**. Jako příklady lze uvést **work, live** či **keep**, kdy lze použít jeden nebo druhý čas.

I know that I **haven't worked** here very long, but could I get a raise?

(*haven't been working*)

Oh, I've **worked** here for ten years and my boss doesn't even know my name!

(*have been working*)

How long **have** your friends **lived** in London?

(*have been living*)

My husband **has kept** me away from certain friends for ages.

(*has been keeping*)

u času p.p. brozí to nebezpečí, že jakmile jednou člověk zjistí jak jednoduché ve skutečnosti jeho tvoření a používání je, bude mu líto jej nepoužívat neustále. Spousta studentů nabyde dojmu, že tento čas je jakýmsi upgradem ostatních časů minulých a ty je tedy nyní možné s klidným svědomím přenechat slabším studentům a již se jimi dále nezabývat. to by ovšem nebylo nijak partikulárně moudré rozhodnutí.

We've been sitting here for hours and no one else has showed up yet.

How long **has this been going on**?

You smell horrible. **You've been drinking**, haven't you?

I've been thinking about you every day for the last three weeks.

ve výše uvedených větách je tento čas naprosto v pořádku, v následujících (podobných větách) je ovšem již nutné používat ony nudné časy minulé, přítomné či přítomné průběhové.

We're sitting in your favorite restaurant. **Are you coming** over to meet us?

I **think** about these things quite often.

How long **did** you **drink** those ten beers?

I **worked** in the U.S for five years but I **was** only **doing** it for the money.

KOLIKA ZPŮSOBY SE TEDY DÁ PŘEKLÁDAT ČESKÝ ČAS PŘÍTOMNÝ?

v nejjednodušším případě (děje odehrávající se všeobecně ale nikoli nutně právě teď) anglickým časem přítomným prostým (česky "dívá se")

Why **does** everyone **look** at me like I was a monster? I **don't look** at anyone that way. (všeobecně, každý den)

pro děje probíhající právě nyní se používá čas přítomný průběhový (česky také "dívá se")

That man over there **is looking** at me. Why **is he looking** at me?

Pokud do této informace vsuneme sdělení o tom jak dlouho už tento děj probíhá, je nutné použít čas předpřítomný průběhový (česky stále stejně – "dívá se")

The strange man **has been looking** at me for at least twenty minutes. How long **have we been sitting** here?

a pokud pro velmi podobný typ děje použijeme sloveso, které nemá průběhové tvary, pak je třeba použít čas předpřítomný prostý (ačkoli jde v podstatě o stejný děj)

I've been very nervous since the man came in. **I've** already **had** five beers. How long **have you known** he has been watching me?

další srovnání:

When **did** Tom and Jim first **meet**? They first **met** a long time ago.

How long **have** Tom and Jim **known** each other? They've **known** each other for a long time.

Are they still **seeing** each other? Yes, **they're** still **seeing** each other.

How long **have** they **been going** out together? They've **been going** out together for two years.

čeští studenti mají často tendenci do každé věty s předpřítomným časem strkat nějaké to **ever** či **never**. tím zaprvé dochází k nedorozumněním a zadruhé se ignorují další důležitá slovíčka.

I **have** met her.

(už někdy v minulosti) jsem se s ní setkal

I have **already** met her.

už k tomu očekávanému setkání došlo

I have **just** met her.

právě (před chvílí)

I have **never** met her.

nikdy

I **haven't** met her.

(zatím, doteď) jsem se s ní nesetkal

I haven't met her **yet**.

k tomu očekávanému setkání zatím nedošlo

I haven't met her **since** she moved away.

od té doby co se odstěhovala

Have you **ever** met her?

už vůbec někdy (v tvém životě)

Have you met her **before**?

už i někdy dřív (kromě aktuálního setkání)

A JEŠTĚ PÁR DALŠÍCH VĚT PRO USNADNĚNÍ POCHOPENÍ ČASU PŘEDPŘÍTOMNÉHO

These color monitors **have already paid** for themselves...
It's been 4,000 days **since** my last drink.
 I am married. Even though I **haven't spoken** to my wife **since** the wedding.
You've always been proud of me, haven't you?
We've always tried to be good parents.
I've always wondered if there was a god. Now I know there is.
Haven't you **finished** that stupid letter **yet**?
 I **haven't had** a chance to be alone with him **yet**.
You've never read any of my books, have you?
 Wow! **I've never seen** Dad hit somebody like that before!
 Sir, **we've never met** before, but I want you to help make me rich again.
 You people are the worst audience **I've ever seen**.
I've just come from the hospital, your victim has died.
 How come you **haven't talked** about this **before**?
 I **haven't said** 'no' to you **lately**, have I?
 I asked you to take out the garbage three days ago, and **you still haven't**.

JAKÉ ZÁLUDNOSTI PŘED NÁS ČAS PŘEDPŘÍTOMNÝ STAVÍ

*jakmile si budete jasně vědomi toho, že se tento čas používá dvěma různými způsoby, nepřekvapí vás, že bez kontextu nelze například vyvodit přesný význam obratu „**I haven't been here...**“. Ten lze totiž použít ve dvou časově odlišných významech:*

I haven't been here since Michael was born. (**I haven't come** here since... - jednorázové děje, tedy příchody)
 stejně tak

I have been here many times since that night. (**I have come** here many times...)

ovšem v jiném kontextu se význam podstatně mění

We haven't been here for very long. (**We haven't been sitting/standing here...** - probíhající děj)
 stejně tak

Linda **has been** interested in biology for as long as I remember. (Linda **has been reading** books about...)

další případy kdy není bez kontextu zcela jasné co vlastně čas předpřítomný má vyjadřovat.

I have lived in the U.S. for twenty two years and **I have never seen** a black person.
 (*I still live in the U.S.*; = **I have been living** in the U.S. for...)

stejný obrat se dá ovšem použít i jinak

I have lived in the U.S. but now I live in Greece and I like it much better.
 (*I don't live in the U.S. any longer*, = I (already) **lived** in the U.S. at one time, but not anymore)

tím se zavdává příčina k možným dobrým fórkům

So how do you like my party? -- **I've had** a wonderful evening... But this wasn't it.
kde by první část věty člověk očekával v kontextu

I've had a perfectly wonderful evening, but I really have to go now.

tedy byl to doted' (ve smyslu právě mám za sebou) skvělý večer, ale teď už musím; zatímco ono se ukáže, že skutečným významem je Už jsem jednou zažila skvělý večer, ale tenhle to tedy nebyl... no - vysvětlovat vtípy je nevděčná úloha.

*z času předpřítomného na člověka často jde taková hrůza, že jej prostě raději nepoužívá a namísto něj se uchyluje k časům přítomnému a minulému prostému. To ale vážně nedělá dobrotu, třebaš u slovesa **BE**:*

How long **were** you here? (*jak dlouho jsi tady byl – uzavřená kapitola*)

How long **are** you here for? (*na jak dlouho tady jsi*)

How long **have you been** here? (*jak dlouho už tady jsi – tohle je zřejmé to, co chcete říct a nevíte jak*)

*Může se také stát, že propadnete hysterii z opačného gardu a žádná anglická věta se vám nebude zdát v pořádku pokud v ní někde nebude slovo **BEEN**. taktéž nedělá dobrotu.*

~~When was the last time you been seen him?~~

When was the last time you **saw** him?

~~I been went to a great party last night.~~

I **went** to a great party last night.

~~Were you been happy?~~

Were you happy?

poměrně průchodné hranice mezi časy lze dokumentovat na příkladech známých frází:

Všichni známe jednoduchou otázku **How are you?** ale stejně tak dobře se můžete zeptat **How have you been?** v kteréžto otázce jako by oproti první přibylo české „poslední dobou“

V odpovědi lze použít klasické **I'm fine** ale můžete ukázat svou třídu použitím **I've been well**, thank you.

ROZDÍL MEZI ČASEM MINULÝM A ČASEM PŘEDPŘÍTOMNÝM:

PŘÍKLADY

Has it ever **happened**? ●● *When it **happened**, I almost fainted.*

This **has** never **happened**. ●● *What time **did** it **happen**?*

I've been to Japan many times. ●● *I first **went** to Japan in 1996.*

We've met. **Have** you **met**? ●● ***Did** you **meet** at the conference?*

How long **has** Ben **been** here? ●● Ben **was** here an hour ago but he has already left.

We've had the house for years. ●● We **had** a nice house once but it burned down.

Have you always **hated** me? ●● Everyone **hated** me in school, but that's a long time ago.

How long **have** you **known** him? (*jak dlouho Už jej znáš*)

Did you **know** him well? (*jak dlouho jsi jej ZNAL – zemřel, odstěhoval se nadobro pryč...*)

My dad **has** never **caught** me stealing his porn tapes. (*říká mladík jež se touto činností nadále zabývá*)

My dad never **caught** me stealing his porn tapes. (*říká dospělý člověk který vzpomíná na své mládí*)

DALŠÍ ROZDÍL MEZI POUŽÍVÁNÍM ČASU MINULÉHO A ČASU PŘEDPŘÍTOMNÉHO

Čas minulý se vždy použije tehdy, když ve větě máte **přesné udání času (v minulosti)**. Pro porovnání uvádím vedle související věty v čase předpřítomném.

I **saw** him four days ago. **Have** you **seen** him lately?

Were you there on Saturday? No, **I've been** in Madrid since last Wednesday.

They **did** not **play** the match last month. In fact, they **haven't played** it yet.

Čas pp se nikdy nepoužívá s přesným udáním času, spíše poukazuje na nějaké „**už, zatím, ještě, zatím nikdy, dosud ne, poslední dobou...**“ Pro porovnání uvádím vedle související věty v čase minulém.

I **have** already **seen** her many times. The last time I **saw** her was at your birthday party.

Have you ever **played** tennis? **Didn't** you **play** at the tournament last weekend?

We **have** not **heard** from our son since he ran away from home. He **called** his girlfriend a few weeks ago, but he **has not called** us.

slova jako „**už**“ nebo „**zatím ještě**“ nemusí být přímo vyjádřena a přesto jsou ve větě s předpřítomným časem nějakým způsobem přítomny

Have you **seen** „Hair“? No, I **haven't**.

Viděl jsi film „Vlasy“? (*vůbec někdy*)

Did you **see** „Hair“? – Yes, I **did**.

Viděl jsi film „Vlasy“? (*na nedávno skončené letní filmové škole*)

KROK ČTVRTÝ: ČAS MINULÝ (A BUDOUCÍ) PRŮBĚHOVÝ

ČAS MINULÝ PRŮBĚHOVÝ se tvoří poměrně jednoduše, ale vzhledem k ne úplně jednoduchému používání jej čeští studenti často nesprávně nahrazují časem **minulým prostým**.

Čas minulý průběhový se používá v několika různých situacích, z nichž asi nejzásadnější je situace typu „**zrovna** se něco dělo když se do toho událo něco jiného“. Průběžně probíhající děj je ve tvaru průběhovém, ten který do něj najednou vpadne je v čase minulém prostém.

Liam **was walking** through the park when he **heard** a strange noise.

The phone **rang** while I **was making** coffee.

I **waved** to her but **she wasn't looking**.

druhou situaci je **přesný bod v minulosti** kdy nějaký děj (opět “zrovna”) probíhal.

This time last year **I was living** in Ecuador.

What **were you doing** at 9 o'clock last night?

pokud ve větě tento prvek “zrovna...” není přítomen, není nutné průběhový tvar používat:

I was walking home when I **ran into** Tracy. (*zde to nutné je*)

I walked home after the party last night. (*zde nikoli*)

popřípadě

Anne Marie **was** just **talking** about her new boyfriend when he suddenly showed up.

Anne Marie **talked** about her boyfriends a lot when she was here.

nezřídka je významový posun dost podstatný:

When Jenna arrived, **we had tea**. (*když přijela, dali jsme si čaj – tedy potom*)

When Jenna arrived, **we were having tea**. (*když přijela, zrovna jsme si dávali čaj*)

někdy prozradí čas minulý průběhový čeština, respektive její vidy (dělali jsme to vs. udělali jsme to; utíkali vs. utekli...)

We **were doing** it right in front of the teacher. ●● We **did** it right in front of the teacher.

Everyone **was running** away but there was no place to hide. ●● Everyone **ran** away and never showed up again.

a poměrně logicky se používá i pro delší dobu trvající děje (zde jej většinou prozradí právě český překlad – vybírali jsme, snažili jsme se...)

Freddy was with me the whole day. We **were collecting** money for charity.

Nobody really believed it. We **were** just **trying** to scare you.

ČAS BUDOUCÍ PRŮBĚHOVÝ se nepoužívá zjas až tak moc často, ale pokud již znáte ostatní průběhové časy není zjas tak složité si k nim přiřadit další stejně jako u jednoho z použití času minulého průběhového i zde je souvislost s **přesným bodem v čase, tentokrát v budoucnosti**

Is it all right if I come at about ten? -- No, **I'll be watching** football then.

What **will you be doing** tomorrow at noon? I **will be studying** for my exam.

This time next week **I'll be doing** exactly the same thing as I'm doing right now — nothing.

Don't phone me between 7 and 8. **I'll be having dinner** then.

co je možná ještě důležitější, používá se pro velmi zdvořilé otázky na plány jiných lidí:

What time **will your friends be arriving** tomorrow?

Will you be using my helicopter tonight?

v tzv. normálních otázkách po stejné informaci chybí ona příchut' "...jestli vůbec smím být tak smělý a zeptat se"

What time **are your friends arriving** tomorrow? What time **are your friends going to arrive**? What time **will your friends arrive** tomorrow?

Are you going to use my helicopter tonight?

a opět podobně jako u času minulého průběžného: pro **delší dobu probíhající děje**, tentokrát samozřejmě v budoucnosti

We **will be repairing** your car for the next four months.

I'll probably **be writing** this letter all day tomorrow so please leave me alone.

kromě **will** je v tomto čase možné používat i **BE GOING TO**, čímžto vznikají strašlivě působící slovesné tvary:

We **are going to be repairing** your car for the next four months.

I'm probably **going to be writing** this letter all day tomorrow...

a pro porovnání: zde máte nejklaasičtější použití tří průběžných časů:

At ten o'clock **yesterday**, Sally was in her office **She was getting** over a bad hangover.

It's ten o'clock **now**. Sally is in her office. **She is getting** over a bad hangover.

Tomorrow morning at ten o'clock, Sally will be in her office. **She will probably be getting** over a bad hangover.

KROK PÁTÝ: BE GOING TO A DALŠÍ VYJÁDRĚNÍ BUDOUCNOSTI

vedle budoucího času s **WILL** se v angličtině pro budoucnost používá i obrat **BE GOING TO**, který na rozdíl od **WILL** naznačuje to co česká slovesa **hodlat**, **chystat se**, **mít v úmyslu** nebo často i **chtít**.

Your friend **is going to die**.

Is it ever going to happen?

We're not going to do that.

ROZDÍL MEZI „WILL“ A „GOING TO“

Pro začínající studenty poměrně **nepodstatný**, určitě nebude od věci soustředit se spíše na obrat **be going to**, jelikož ten se v normální konverzaci (obvykle v nespisovné formě **be gonna** objevuje velmi často)

Will proto používejte hlavně pro sliby a pro činy, které jste se **právě rozhodli** provést, na rozdíl od **be going to** které poukazuje na **promyšlené plánování**

Susan: Let's have a party.

Priscilla: That's a great idea. **We'll invite** lots of people.

později téhož dne

Priscilla: Susan and I have decided to have a party. **We're going to invite** lots of people.

Elvis: Oh shut up.

Jane: Hey, Michael. Do you know Yvette is in the hospital?

Michael: Yes. Richard told me. **I'm going to visit** her tomorrow morning.

ale v opačném případě

Jane: Hey, Michael. Tim told me that Yvette is in the hospital.

Michael: Is she? I hope it's nothing serious. **I'll visit** her as soon as I can.

*Will se často používá po obratech jako **I think, I'm sure, I wonder** etc. :*

I'll **probably** be home late tomorrow.
Don't worry about the exam. I'm **sure** you'll pass.
Do you **think** Sarah will like the snake we bought her?
I don't **think** the exam will be very difficult.
I **wonder** what will happen.

*a tam kde by budoucí čas nešel v češtině jednoduše přeložit jako "hodlat, chystat se, plánovat" (právě ty odpovídají obratu **be going to**)*

You **will** know when you see it.
If you play with this box, it'll blow up.

***Be going to** se používá tehdy, pokud současná situace ukazuje, že se něco stane:*

Look at those black clouds. **It's going to** rain.
I feel terrible. I think **I'm going to** be sick.

ve spoustě případů je naprosto fuk který z obou typů použijete:

I think the weather **will** be nice later.
I think the weather **is going to** be nice later.

JAKÝMI JINÝMI ZPŮSOBY SE NĚKDY VYJADŘUJE BUDOUCNOST

*pro drobné záležitosti v blízké budoucnosti se stejně jako v češtině někdy používá čas **přítomný průběhový**.*

Are you coming with us? (jdeš s námi)
What are you **doing** tonight? (co děláš dnes večer)

*a pro předem dané jízdní řády, rozvrhy a podobně (které se nevyznačují přehnanou mírou vlastní vůle) se používá čas **přítomný prostý**.*

What time **does** the train **leave**?
The lessons **don't start** before eleven.

KROK ŠESTÝ: TAVÍCÍ KOTEL ANGLICKÝCH ČASŮ

Vezměme si jako příklad sloveso DO a podívejme se jak se používá v různých situacích:

čas

přítomný

přít. průběhový

předpřítomný

minulý průběhový

minulý

přít. průb. pro budoucnost

budoucí – going to

budoucí – will

předpřítomný průběhový

budoucí průběhový

example sentence

What **do** you **do**? **Does** she **do** it often? What **does** this thing **do**?

What **are** you **doing**? **Is** he **doing** anything?

What **have** you **done**? What **have** I **done**? **I've done** this many times. How many time **have** you **done** this?

What **were** you **doing** when...

What **did** you **do** when you saw her? I **didn't do** anything.

What **are** you **doing** tonight?

What **are** you **going to do**? They're **not going to do** anything.

Will you **do** it? I **won't do** it again.

How long **have** you **been doing** this? They **haven't been doing** it for very long.

We **will be doing** this exercise for weeks. How long **will they be doing** it?

CAUTION:

- ▶ nikdy se nesnažte použít nějaký čas jenom proto, že jste se jej nedávno naučili a chcete se předvést; je to živná půda pro trapasy
- ▶ zpočátku je možná nejlepší soustředit se na tři základní časy (minulý, budoucí, will) a k použití ostatních časů se nechávat vyprovokovat nějakými indikátory („zrovna když“, „zatím ještě“, „jak dlouho už“, „teď právě“, „hodlám“ atd.)
- ▶ opravdu ale jenom zpočátku
- ▶ až na výjimky nelze jednotlivé časy zaměňovat, tedy používat pro jeden děj několik různých časů ve stejném významu. z toho plyne, že každý jednotlivý čas má v panteonu anglických časů své nezastupitelné místo a je proto nutné jej znát a umět používat